

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Αγ. Ιωάννης Ρέντη, 09 Απριλίου 2026
ΑΠ: 65968

Δ/ση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντη,
ΤΚ 18233
Email: dpt.lpa@migration.gov.gr

ΠΡΟΣ: Την ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θ Έ Μ Α : Κοινοβουλευτικός Έλεγχος
ΣΧΕΤΙΚΑ : Η υπ' αριθμ. Πρωτ.: 3920/16-03-2026 ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης που κατέθεσαν οι Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ, με θέμα «Στοιχεία για τα ασυνόδευτα ανήλικα και την εφαρμογή πολιτικής παιδικής προστασίας στις δομές φιλοξενίας», σας γνωρίζω τα εξής:

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, από τον μήνα Φεβρουάριο του έτους 2020 (χρονικό σημείο σύστασης του αρμοδίου μηχανισμού προστασίας ασυνόδευτων παιδιών πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που εισέρχονται στη χώρα μας) έως 24-03-2026, ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων (μοναδικά άτομα), που έφτασαν στη χώρα και στεγάστηκαν έστω και μία φορά σε δομή προσωρινής ή μακροχρόνιας φιλοξενίας, ανά έτος, παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα.

Μοναδικός αριθμός διαμενόντων στις δομές της Γενικής Γραμματείας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας, ανά έτος από 01.02.2020 έως 24.03.2026.							
Τύπος Δομής	Έτος						
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026 (έως 24.03.2026)
ΔΕΦΑΑ	1.162	748	431	513	547	696	253
ΕΔΗΔ	254	524	631	564	515	509	203
ΚΦΑΑ	2.045	3.022	4.299	3.621	4.047	3.774	1.784
Σύνολο	3.461	4.294	5.361	4.698	5.109	4.979	2.240

Επίσης, σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στοιχεία του Εθνικού Μητρώου Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του άρθρου 66ΛΒ του ν. 4939/2022 (Α' 111), ο αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων που διαμένουν σε Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων στο άρθρο 66 ΚΣΤ του ν. 4939/2022 είναι 1.377 στο σύνολο, εκ των οποίων 1.227 διαμένουν σε Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και 150 σε Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης του αρ. 66 ΚΖ του ν. 4939/2022. Περαιτέρω, 50 ασυνόδευτοι διαμένουν σε Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας του αρ. 66ΛΓ του ν. 4939/2022 (ημ/νία αναφοράς 24/03/2026).

Αναφορικά με τους ασυνόδευτους ανήλικους οι οποίοι βρίσκονται σήμερα σε αναμονή για μεταφορά σε κατάλληλες δομές φιλοξενίας, σημειώνεται ότι εντός των ανωτέρω αναφερόμενων

ασφαλών περιοχών/ ζωνών των Δομών (ΚΥΤ, ΚΕΔ & ΕΔΠΦΑΑ) της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ) βρίσκονται 42 ασυνόδευτοι ανήλικοι σε αναμονή προς τοποθέτηση και 35 ασυνόδευτοι ανήλικοι για τους οποίους, σύμφωνα με τη διαδικασία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης του άρ. 66Λ του ν. 4939/2022, έχει εκδοθεί η πράξη τοποθέτησης και εκκρεμεί η μετακίνησή τους από τον φορέα συνοδειών σε κατάλληλη Δομή Μακροχρόνιας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων. Επίσης, στις 24.03.2026, 50 ασυνόδευτοι διέμεναν σε Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας και αναμένεται η τοποθέτησή τους σε Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (ΚΦΑΑ & ΕΔΗΔ).

Αναφορικά με το ζήτημα της φιλοξενίας των ασυνόδευτων ανηλίκων, καταρχήν σας γνωρίζω ότι το Πλαίσιο Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων θεσμοθετήθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τα άρ. 66ΚΕ έως 66ΛΒ του ν. 4939/2022, όπως αυτά τροποποιήθηκαν και διαμορφώθηκαν με τα άρθρα 31 έως 38 του ν. 4960/2022 (Α' 145). Σύμφωνα με το πεδίο εφαρμογής του νόμου, η φιλοξενία έχει εφαρμογή σε κάθε ασυνόδευτο πολίτη τρίτης χώρας, ανεξαρτήτως υποβολής αιτήματος διεθνούς προστασίας, με σκοπό, εκτός από τη στέγαση και την προστασία, την πλαισίωση και την υποστήριξη των ανηλίκων, τη διασφάλιση της ομαλής μετάβασης στην ενηλικίωση, στην αυτόνομη διαβίωση και την ένταξη στην ελληνική κοινωνία. Στο πλαίσιο αυτό, οι Δομές Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, διακρίνονται σε: α) Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας (Δ.Μ.Φ.), οι οποίες περιλαμβάνουν αα) τα Κέντρα Φιλοξενίας για Ασυνόδευτους Ανηλίκους (Κ.Φ.Α.Α.) έως δεκαοκτώ (18) ετών, αβ) τα Εποπτευόμενα Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (Ε.Δ.Η.Δ.) για ασυνόδευτους ανηλίκους από δεκαέξι (16) έως δεκαοκτώ (18) ετών και σε β) Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Δ.Ε.Φ.Α.Α.) για ανηλίκους που διαβιούν σε επισφαλείς συνθήκες διαβίωσης και εντοπίζονται μέσω του Εθνικού Μηχανισμού Επείγουσας Ανταπόκρισης (άρ. 66ΛΓ του ν. 4939/2022, όπως τροποποιείται με το άρ. 39 του ν. 4960/2022).

Έτσι, σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στοιχεία του Εθνικού Μητρώου Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, σήμερα στην ελληνική επικράτεια λειτουργούν 71 Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων που κατηγοριοποιούνται σε α) 59 Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΚΦΑΑ) συνολικής δυναμικότητας 1.507 θέσεων και β) 12 μονάδες Εποπτευόμενων Διαμερισμάτων Ημιαυτόνομης Διαβίωσης (ΕΔΗΔ) που αντιστοιχούν σε 60 διαμερίσματα, συνολικής δυναμικότητας 238 θέσεων, και 4 Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΔΕΦΑΑ), συνολικής δυναμικότητας 156 θέσεων. Επισημαίνεται ότι, τα τελευταία χρόνια δεν έχουν δημιουργηθεί νέες θέσεις φιλοξενίας στις Δομές Μακροχρόνιας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΚΦΑΑ & ΕΔΗΔ).

Όσον αφορά στις θέσεις φιλοξενίας στις ασφαλείς περιοχές/ ζώνες εντός των Δομών της ΥΠΥΤ, από τις 03.02.2025 τέθηκαν σε λειτουργία δύο νέες ασφαλείς ζώνες, στις ΕΔΠΦΑΑ Αλεξάνδρειας και Βαγιοχωρίου. Επιπλέον, από τον Μάιο του 2025, λειτουργεί ασφαλής ζώνη στην ΕΔΠΦΑΑ Δράμας, ενώ από τον Οκτώβριο του 2025 τέθηκε σε λειτουργία η ασφαλής ζώνη στην ΕΔΠΦΑΑ Καβάλας. Κάθε ασφαλής ζώνη είναι δυναμικότητας 30 θέσεων φιλοξενίας και στους ανηλίκους που φιλοξενούνται σε αυτές, εκτός της προστασίας, παρέχεται ολοκληρωμένη φροντίδα μέσω εξειδικευμένων υπηρεσιών και στοχευμένων παρεμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της 24ωρης υποστήριξης και της κάλυψης βασικών αναγκών. Συνολικά, η δημιουργία και επέκταση των ασφαλών περιοχών/ ζωνών τα τελευταία έτη έχει συμβάλει ουσιαστικά στην αύξηση της διαθέσιμης δυναμικότητας των θέσεων φιλοξενίας και στη βελτίωση της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων εντός του συστήματος υποδοχής.

Τον Μάιο του 2020 ξεκίνησε το Εθελοντικό Πρόγραμμα Μετεγκατάστασης Ασυνόδευτων Ανηλίκων, υπό τον συντονισμό της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου μας, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σε συνεργασία με κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και λοιπά κράτη. Σκοπός του προγράμματος ήταν η εθελοντική μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων

που διέμεναν στην Ελλάδα προς άλλα κράτη, βάσει των συμφωνημένων από την 11^η Μαΐου 2020 όρων επιχειρησιακής λειτουργίας. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε στις 31 Μαρτίου 2023, ύστερα από τη μετεγκατάσταση συνολικά 1.369 ασυνόδευτων ανηλίκων αιτούντων άσυλο, διαφόρων εθνικοτήτων, μεταξύ των οποίων υπήκοοι Πακιστάν, Αφγανιστάν και Συρίας. Στο εν λόγω πρόγραμμα συμμετείχαν δώδεκα (12) χώρες, εκ των οποίων η Γαλλία, η Πορτογαλία και η Γερμανία υποδέχθηκαν τον μεγαλύτερο αριθμό μετεγκατασταθέντων ανηλίκων από τη χώρα μας.

Στον ακόλουθο Πίνακα παρατίθενται οι χώρες που συμμετείχαν στο πρόγραμμα μετεγκατάστασης καθώς και ο αριθμός ανηλίκων που μετεγκαταστάθηκαν:

Πίνακας: Μετεγκατάσταση ασυνόδευτων ανηλίκων – Εθελοντικό Πρόγραμμα Μετ/σης 2020-2023

Κράτη-Μέλη/Χώρες	Αριθμός ανηλίκων
Βέλγιο	30
Βουλγαρία	28
Φιλανδία	111
Γαλλία	501
Γερμανία	204
Ιρλανδία	36
Ιταλία	26
Λιθουανία	3
Λουξεμβούργο	16
Ολλανδία	13
Πορτογαλία	381
Ελβετία	20
ΣΥΝΟΛΟ	1.369

Επιπρόσθετα, η μετακίνηση ασυνόδευτων ανηλίκων σε άλλα κράτη μέλη της Ε. Ένωσης ρυθμίζεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 604/2013 Του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, “για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα”. Σύμφωνα με τον Κανονισμό αυτό, προβλέπονται σειρά κριτηρίων, τα οποία εξετάζονται με ορισμένη σειρά, δίνοντας απόλυτη προτεραιότητα στους ασυνόδευτους ανηλίκους, για τους οποίους εξετάζεται η μεταφορά τους σε κράτος μέλος όπου βρίσκεται νομίμως μέλος της οικογένειας (αδελφός/ή άλλος συγγενής) που είναι υπεύθυνο γι’ αυτούς, εφόσον εξυπηρετείται το βέλτιστο συμφέρον τους.

Παρακάτω παρατίθενται διαθέσιμα στοιχεία, από το έτος 2023, των ασυνόδευτων ανηλίκων που υπέβαλλαν αίτημα οικογενειακής επανένωσης και που μεταφέρθηκαν σε άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής.

Πίνακας Αιτήματα οικογενειακής επανένωσης ΑΑ

ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ				
2023 (από 01.07)	2024	2025	2026 (έως 28.02)	ΣΥΝΟΛΟ
160	409	411	37	1017

Περιλαμβάνει εξερχόμενα αιτήματα Δουβλίνου ασυνόδευτων ανηλίκων, με βάση το άρθρο υποβολής του εξερχόμενου αιτήματος (άρθρο 8, άρθρο 17.2 που αφορά σε ασυνόδευτους ανηλίκους), με κατανομή ανά έτος.

Πίνακας Μεταφορές οικογενειακής επανένωσης ΑΑ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗΣ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ					
ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	2023 (από 01.07)	2024	2025	2026 (έως 28.02)	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	20	107	107	8	242
ΙΤΑΛΙΑ	2	40	54	12	108
ΕΛΒΕΤΙΑ	15	14	33		62
ΒΕΛΓΙΟ	1	7	19	1	28
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	2	8	11	1	22
ΣΟΥΗΔΙΑ	1	9	4	2	16
ΓΑΛΛΙΑ	2	8	3		13
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	4	6	3		13
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ		7	4		11
ΑΥΣΤΡΙΑ		4	5		9
ΜΑΛΤΑ		3	2		5
ΙΡΛΑΝΔΙΑ			3		3
ΙΣΠΑΝΙΑ		1	2		3
ΔΑΝΙΑ			1		1
ΙΣΛΑΝΔΙΑ		1			1
ΣΛΟΒΕΝΙΑ			1		1
ΣΥΝΟΛΟ	47	215	252	24	538

Περιλαμβάνει μεταφορές ασυνόδευτων ανήλικων, για εξερχόμενα αιτήματα που υποβλήθηκαν στο χρονικό διάστημα 01.07.2023-28.02.2026, με βάση το άρθρο απάντησης (άρθρο 8, άρθρο 17.2 που αφορά σε ασυνόδευτους ανήλικους), με κατανομή ανά έτος και ανά κράτος μεταφοράς.

Η εφαρμογή ενιαίας πολιτικής παιδικής προστασίας στις δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλικών διασφαλίζεται μέσω ενός συνεκτικού κανονιστικού πλαισίου, το οποίο περιλαμβάνεται τόσο στις διατάξεις του Πλαισίου Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων των άρθρων 66 ΚΕ έως 66 ΛΓ του ν. 4939/2022, όσο και στο σύνολο των εφαρμοστικών κανονιστικών πράξεων που διέπουν τη λειτουργία των επιμέρους τύπων Δομών.

Ειδικότερα, η υπ' αρ. 187634/2023 (Β' 2125) κοινή υπουργική απόφαση, που θεσπίζει το Πλαίσιο Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, καθορίζει ρητά τις βασικές αρχές λειτουργίας των δομών, μεταξύ των οποίων είναι το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, ο σεβασμός της αξιοπρέπειας, η απαγόρευση των διακρίσεων και η συμμετοχή των ανηλικών στη λήψη αποφάσεων, συγκροτώντας τον πυρήνα της πολιτικής παιδικής προστασίας. Αντίστοιχα, οι ίδιες θεμελιώδεις αρχές αναφέρονται τόσο στην υπ' αρ. 138529/2023 (Β' 1615) υπουργική απόφαση, που θεσπίζει το Πλαίσιο Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας των Εποπτευόμενων Διαμερισμάτων Ημιαυτόνομης Διαβίωσης, όσο και στην υπ' αρ. 193953/2024 (Β' 4214) υπουργική απόφαση που θεσπίζει το Πλαίσιο Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας των Δομών Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων διασφαλίζοντας ενιαία προσέγγιση ανεξαρτήτως τύπου δομής.

Περαιτέρω, το σύνολο των ανωτέρω κανονιστικών πράξεων προβλέπει υποχρεωτικά την κατάρτιση και εφαρμογή Πολιτικής Παιδικής Προστασίας από κάθε φορέα λειτουργίας δομής φιλοξενίας, η οποία ενσωματώνεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας κάθε δομής και περιλαμβάνει συγκεκριμένα

μέτρα πρόληψης, διαδικασίες αναφοράς περιστατικών, μηχανισμούς προστασίας των ανηλίκων και παρακολούθησης της εφαρμογής των σχετικών κανόνων. Η τήρηση και εφαρμογή Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας προβλέπεται οριζόντια σε όλους των τύπων δομών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων και ρυθμίζει αναλυτικά, επί τη βάση των ανωτέρων Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας, την οργάνωση, τις διαδικασίες υποδοχής και παροχής φροντίδας, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ανηλίκων, καθώς και τα πρωτόκολλα διαχείρισης περιστατικών, και την τήρηση και εφαρμογή Κώδικα Δεοντολογίας Προσωπικού, δεσμευτικού για το σύνολο του προσωπικού..

Πέραν των ανωτέρω, η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων διασφαλίζεται μέσω θεσμοθετημένου μηχανισμού εποπτείας, ελέγχου και αξιολόγησης των Δομών Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, ο οποίος εφαρμόζεται οριζόντια τόσο στις Δομές Μακροχρόνιας όσο και Επείγουσας Φιλοξενίας. Ειδικότερα, η Γενική Γραμματεία Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των δομών με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τη διενέργεια ελέγχων και την αξιολόγηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών σύμφωνα με τη διαδικασία εποπτείας και αξιολόγησης που προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 66 ΛΑ του ν.4939/2022 και των παρ. 2 (γ) και 3(γ) του άρ. 40 του π.δ. 106/2020, όπως ισχύει, καθώς και στις σχετικές διατάξεις των ανωτέρω αναφερόμενων εφαρμοστικών κανονιστικών πράξεων που διέπουν τη λειτουργία των επιμέρους τύπων δομών. Ειδικότερα για τις Δομές Επείγουσας Φιλοξενίας (ΔΕΦΑΑ), τα σχετικά με την εποπτεία τους ορίζονται και σε συνάρτηση με τις διατάξεις των άρθρων 23 έως 28 της ανωτέρω αναφερόμενης υπ' αρ. 193953/2024 (Β' 4214) υπουργικής απόφασης που θεσπίζει το Πλαίσιο Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας τους.

Υπό το ανωτέρω πλαίσιο διενεργούνται τακτικοί και έκτακτοι έλεγχοι, κατά τους οποίους εξετάζεται η συμμόρφωση των δομών τόσο με τις κτιριακές και λειτουργικές προδιαγραφές, όσο και με την εφαρμογή των κανόνων παιδικής προστασίας. Τα αποτελέσματα των ελέγχων αποτυπώνονται σε εκθέσεις αξιολόγησης, βάσει των οποίων διατυπώνονται συστάσεις συμμόρφωσης, ενώ σε περιπτώσεις απόκλισης δύνανται να ενεργοποιούνται τα προβλεπόμενα διοικητικά μέτρα και κυρώσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Οι εκθέσεις αυτές κοινοποιούνται στις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένης της εκάστοτε υπεύθυνης αρχής διαχείρισης της χρηματοδότησης για την υλοποίηση προγραμμάτων λειτουργίας δομών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων. Επιπλέον, προβλέπεται η παροχή κατευθυντήριων οδηγιών και υποστήριξης προς τους φορείς λειτουργίας, με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη συμμόρφωση με τα πρότυπα. Συνεπώς, προκύπτει ότι η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων διασφαλίζεται όχι μόνο μέσω της θέσπισης ενιαίων κανόνων λειτουργίας, αλλά και μέσω ενός ολοκληρωμένου συστήματος εποπτείας, ελέγχου και λογοδοσίας που εφαρμόζεται οριζόντια σε όλους τους τύπους Δομών (Μακροχρόνιας και Επείγουσας) Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων.

Όσον αφορά στις ασφαλείς περιοχές/ ζώνες εντός των Δομών της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ), έχουν αποσταλεί οδηγίες και κατευθύνσεις αναφορικά με την εφαρμογή Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, στο πλαίσιο της υποχρέωσης διασφάλισης της ευημερίας, των δικαιωμάτων και εν γένει του βέλτιστου συμφέροντος όλων των παιδιών (συνοδευόμενων, ασυνόδευτων και χωρισμένων από την οικογένειά τους) που διαμένουν στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ), στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ) και στις Ελεγχόμενες Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας Αιτούντων Άσυλο (ΕΔΠΦΑΑ) αρμοδιότητάς της.

Η φιλοξενία των ασυνόδευτων ανηλίκων εμπίπτει στις υποχρεώσεις της χώρας για την παροχή ειδικών συνθηκών υποδοχής σε ευάλωτα πρόσωπα που θεωρούνται ότι έχουν ειδικές ανάγκες μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται και οι ασυνόδευτοι και χωρισμένοι ανήλικοι

πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς κατά την έννοια των περ. ια), ιγ), λγ) και ιδ) του άρθρου 1 του ν. 4939/2022, αντίστοιχα (άρ. 62 έως 66 του ν. 4939/2022). Η υποχρέωση αυτή της Πολιτείας να στεγάζει τους ασυνόδευτους ανηλίκους, όπως και όλους τους ανηλίκους που στερούνται γονικής μέριμνας πηγάζει από το ενωσιακό δίκαιο (Οδηγίες 2013/33/ΕΕ και 2011/95/ΕΕ, που έχουν ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4939/2022 και Οδηγία 2011/36/ΕΕ, έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο με τον ν. 4198/2013), τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ν. 2101/1992, Α' 192), τον Αναθεωρημένο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη (ν. 4359/2016, Α'5) και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα (ν. 1532/1985, Α'45).

Υπό το φως των ανωτέρω, σε κάθε τύπο Δομής Φιλοξενίας ή ασφαλή περιοχή/ζώνη ασυνόδευτων ανηλίκων, το πρόσωπο αναφοράς του ανηλίκου, ή η ομάδα υποστήριξης, σε συνεργασία με τον επίτροπο, μεριμνά ώστε κάθε ανήλικος να διαθέτει ενεργό Προσωρινό Αριθμό Ασφάλισης και Υγειονομικής Περίθαλψης Αλλοδαπού (Π.Α.Α.Υ.Π.Α.) ή Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ) ή άλλο πιστοποιητικό ή έγγραφο σχετικό με την παροχή υγειονομικής περίθαλψης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας (βλ. σχετικά άρ. 30 & παρ. 2 του άρ. 59 του ν. 4939/2022, καθώς και παρ. 6 & 7 του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. 605869/2022 (Β' 5392) κοινής υπουργικής απόφασης).

Περαιτέρω, όσον αφορά στην πρόσβαση των ασυνόδευτων ανηλίκων στο δημόσιο σύστημα υγείας, και την ειδική μέριμνα για παιδιά με αναπηρίες ή άλλες αυξημένες ανάγκες φροντίδας, αυτή κατοχυρώνεται και από τις ανωτέρω αναφερόμενες διατάξεις του Πλαισίου Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, και ρυθμίζεται από τις επιμέρους διατάξεις των εφαρμοστικών κανονιστικών πράξεων που διέπουν τη λειτουργία των Δομών Φιλοξενίας.

Ειδικότερα, η υπ' αρ. 187634/2023 (Β' 2125) κοινή υπουργική απόφαση, που θεσπίζει το Πλαίσιο Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας των Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, προβλέπει ότι οι ανήλικοι έχουν πρόσβαση σε προληπτική, θεραπευτική και επείγουσα υγειονομική περίθαλψη και σε όλα τα είδη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του εθνικού συστήματος υγείας, ενώ ο φορέας λειτουργίας της δομής φιλοξενίας μεριμνά για την πρόσβαση σε οδοντιατρικές, οφθαλμολογικές ή άλλες εξειδικευμένες ιατρικές υπηρεσίες, ακόμη και όταν αυτές δεν καλύπτονται από το δημόσιο σύστημα υγείας. Στο ίδιο πλαίσιο προβλέπεται η ύπαρξη επαρκούς αποθέματος παιδικών φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών, για τη συνήθη φροντίδα υγείας και την αντιμετώπιση έκτακτων περιπτώσεων, καθώς και διαδικασίες ασφαλούς αποθήκευσης, διαχείρισης και χορήγησης φαρμακευτικής αγωγής. Παράλληλα, διασφαλίζεται η αποτελεσματική επικοινωνία των ανηλίκων με το ιατρικό προσωπικό, μέσω παρουσίας διερμηνέα όπου απαιτείται, καθώς και η συνεργασία με τον επίτροπο για ζητήματα υγειονομικής φροντίδας (βλ. παρ. 1, 2 & 3 της ενότητας 15). Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται επίσης, και στις περιπτώσεις ανηλίκων που χρήζουν άμεσης συνδρομής σε ζητήματα ψυχικής υγείας, συμπεριλαμβανομένων των εξαρτήσεων, καθώς διασφαλίζεται η έγκαιρη πρόσβαση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες για αξιολόγηση, παροχή συμβουλευτικής ή θεραπεία (παρ. 2 της ενότητας 14).

Περαιτέρω, διασφαλίζεται η απρόσκοπτη πρόσβαση και μετακίνηση των ανηλίκων σε υπηρεσίες υγείας εκτός της δομής, με ειδικές ρυθμίσεις για ανηλίκους με αναπηρία ή περιορισμένη κινητικότητα, ενώ προβλέπεται και η κάλυψη ειδικών αναγκών υποδοχής, μέσω παροχής κατάλληλου ιατρικού εξοπλισμού, όπως, ενδεικτικά, αναπηρικά αμαξίδια, πατερίτσες ή οπτικά μέσα (παρ. 2 της ενότητας 20 και ενότητα 23 της υπ' αρ. 187634/2023 κυα). Τέλος, το κανονιστικό πλαίσιο προβλέπει την υποχρέωση διασφάλισης της προσβασιμότητας των δομών σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα,

συμπεριλαμβανομένης της πρόβλεψης κατάλληλα διαμορφωμένων χώρων υγιεινής και λοιπών υποστηρικτικών υποδομών, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές.

Αντιστοίχως, στην υπ' αρ. 138529/2023 (Β' 1615) υπουργική απόφαση όπως ισχύει, που θεσπίζει το Πλαίσιο Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας των Εποπτευόμενων Διαμερισμάτων Ημιαυτόνομης Διαβίωσης, προβλέπεται ότι η ομάδα υποστήριξης διευκολύνει την παραπομπή και πρόσβαση των ανηλίκων σε δημόσιες υπηρεσίες υγείας ή άλλες δομές παροχής υπηρεσιών υγείας, λαμβάνει μέριμνα για τους υποχρεωτικούς εμβολιασμούς των ανηλίκων, καθώς και ότι οι ανήλικοι έχουν πρόσβαση σε οδοντιατρικές, οφθαλμολογικές ή άλλες εξειδικευμένες ιατρικές υπηρεσίες, οι οποίες δεν καλύπτονται από το Εθνικό Σύστημα Υγείας, ανάλογα με τις ανάγκες τους. Η μετάβαση του ανηλίκου στο νοσοκομείο ή σε μονάδα υγείας γίνεται με συνοδεία υπεύθυνου καθημερινής φροντίδας (ή άλλου μέλους του προσωπικού, σε περίπτωση αδυναμίας του υπεύθυνου καθημερινής φροντίδας) και παρουσία διερμηνέα, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο (βλ. σχετικά ενότητα 19).

Ομοίως, στην υπ' αρ. 193953/2024 (Β' 4214) υπουργική απόφαση που θεσπίζει το Πλαίσιο Πρότυπων Κανόνων Λειτουργίας των Δομών Επείγουσας Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, προβλέπεται η δυνατότητα της παροχής υπηρεσιών από επαγγελματίες του τομέα της υγείας, ενισχύοντας την παροχή εξειδικευμένης φροντίδας στους ανηλίκους (παρ. 1 του άρθρου 13). Τα καθήκοντα του νοσηλευτή/βοηθού νοσηλευτή αποτυπώνουν την ουσιαστική παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας εντός της δομής [λήψη ιατρικού ιστορικού και τήρηση ατομικού ιατρικού φακέλου, κατάρτιση ατομικού προγράμματος ιατρικής φροντίδας με πρόβλεψη εμβολιασμών και φαρμακευτικής αγωγής, παροχή πρώτων βοηθειών, παραπομπή σε κατάλληλες μονάδες υγείας όταν απαιτείται, μέριμνα για την επάρκεια φαρμακευτικών σκευασμάτων και υλικών πρώτων βοηθειών (Μέρος VII: Προσωπικό ΔΕΦΑΑ του Παραρτήματος)].

Αναφορικά με την ειδική μέριμνα για παιδιά με αναπηρίες ή άλλες αυξημένες ανάγκες φροντίδας προβλέπεται ότι η εσωτερική και η εξωτερική υποδομή των ΔΕΦΑΑ προσαρμόζεται στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 26 του ν. 4067/2012 (Α' 79), αλλά και την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 (Β' 2998) υπουργική απόφαση περί των τεχνικών οδηγιών προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία, ενώ ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για τους ασυνόδευτους ανηλίκους με ειδικές ανάγκες υποδοχής, στους οποίους παρέχεται συγκεκριμένος εξοπλισμός, εφόσον δεν εξασφαλίζεται από φορείς του εθνικού συστήματος υγείας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι παρέχονται α) πατερίτσες, αναπηρικά αμαξίδια ή άλλος ιατρικός εξοπλισμός σε ανηλίκους με σωματική αναπηρία ή σε ανάρρωση από τραυματισμό ή ιατρική θεραπεία, β) γυαλιά οράσεως ή φακοί επαφής σε ανηλίκους που χρειάζονται διόρθωση όρασης, γ) βρεφικά ή παιδικά καρότσια σε ανήλικες με βρέφη, δ) παιχνίδια κατάλληλα για την ηλικία τους, σε ανηλίκους μικρής ηλικίας (βλ. σχετικά αρ. 5 περ. β και αρ. 18 παρ. 1).

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΕΒΑΣΤΗ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Βουλευτή κα Ακρίτα Έλενα, Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κ. Ψυχογιό Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κα Βέτα Καλλιόπη, Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κ. Γαβρήλο Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
5. Βουλευτή κα Δούρου Ρένα, Βουλή των Ελλήνων
6. Βουλευτή κ. Ζαμπάρα Μίλτο, Βουλή των Ελλήνων
7. Βουλευτή κ. Μαμουλάκη Χάρη, Βουλή των Ελλήνων
8. Βουλευτή κ. Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο, Βουλή των Ελλήνων
9. Βουλευτή κ. Μπάρκα Κωνσταντίνο, Βουλή των Ελλήνων
10. Βουλευτή κα Νοτοπούλου Αικατερίνη, Βουλή των Ελλήνων
11. Βουλευτή κ. Ξανθόπουλο Θεόφιλο, Βουλή των Ελλήνων
12. Βουλευτή κ. Παπαηλιού Γεώργιο, Βουλή των Ελλήνων
13. Βουλευτή κ. Παππά Νικόλαο, Βουλή των Ελλήνων
14. Βουλευτή κα Τσαπανίδου Πόπη, Βουλή των Ελλήνων

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ευάλωτων Πολιτών & Θεσμικής Προστασίας
5. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
6. Υπηρεσία Συντονισμού
7. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης